

השנה כותיקין) משכימים גם היום^{יב}. בתפילת שחרית אין אומרים על הנסים ואם אמר דינו כדלעיל סע' ה'.

טז. הנוהגים באמירת קרובץ של פורים בחזרת הש"ץ בכל שנה נוהגים לאומרו גם היום בחזרת הש"ץ^{יג} וטוב שרק הציבור יגיד והש"ץ

• מקורות והערות •

מב. לפי מה שכתוב בחמדת אריה הל' מגילה פרק יז דטעם ההשכמה בפורים, די"ל הואיל והדר קבלוהו בימי אחשוורוש ברצון דלא כמתחילה דטענו שהיה באונס וכתוב ויצא משה ודרשו שהוציאם בע"כ, לא כן בפורים דהיה הכל ברצון ולזה משכימין כנ"ל, הנה לטעם זה לא שייך להשכים היום מדאינו פורים שלהם, אך לטעם שכתב במחה"ש שם שהוא, כיון שמוטל על כל אחד להתעסק במצוות רבות ביום כמשל"מ ומתל"א וסעודת פורים וגם מאחרים בביהכ"נ בקריאת המגילה, הטעמים האלו שייכים ברובם גם היום שבו עוד צריך לטרוח בצרכי השבת ורחיצה וטבילה וכו' ובפרט כפי שאכתוב לקמן סע' כב דראוי להחמיר ביום זה לקיים גם סעודה ומשל"מ.

מג. כן הוא המנהג בירושלים אצל מקצת קהילות החסידים הנוהגים לומר קרובץ בפורים בכל שנה, שבשנה כזאת אומרים הם היום, וכמו שכתבו לי הרבנים הגאונים ר' שלום הלוי אייזן שליט"א ור' שמואל שפירא זצ"ל מראשי חסידי ברסלב, וכן אמר לי יד"ע הרב הגאון ר' אלעזר בריזל שליט"א אחר שהסתפקתי בזה וכתבתי להם לשאלם.

אולם לי לעצמי הדבר קשה בעיני ולא מתקבל אצלי שיפסיקו באמצע התפילה בפיוט ביום שאינו פורים שלהם וביום שאין אומרים על הנסים, אמנם כפי מה שכתב בנוהג כצאן יוסף פורים סע' ט דהקרובץ מיוסד על פסוק ויאהב המלך וכו' לפי זה אתי שפיר דהרי עכ"פ קוראים המגילה היום והוי מענינא.

וזה אשר השיבו לי. [תשובות הרבנים הגאונים שבאו כאן במהדורת קודמות, ימצאם המעיין עתה בסוף הספר]

דיני יום י"ד שחל בערש"ק, בירושלים _____ נג

ימתין בשתיקה ויסיים הברכה. אך יש שאינם אומרים בשנה כזאת כלל יד.

יז. לאחר חזרת הש"ץ אין אומרים תחנון והש"ץ אומר חצי קדיש, ואין מוציאין ס"ת היום^{יז}, אם טעו והוציאו ס"ת וכבר העלוהו

• מקורות והערות •

מד. קהילות חת"ס בירושלים לא יאמרו השנה (תשלד) כלל עפ"י דעת והוראת רבם ומורם הרב הגאון ר' ישכר דוב גאלדשטיין (שליט"א) זצ"ל, ששאלתי אותו במכתב איך נהגו קהילות אלו בירושלים בשנת תשי ותשיד ענה לי שאינו זוכר אך דעתו היא שאין לומר, וזה אשר השיב לי: [תשובת הגרי"ד גולדשטיין שבאה כן במהדורות קודמות, ימצאה המעיין עתה בסוף הספר].

בענין קרוב"ץ בירושלים בשנה כזאת בירושלים. חסידי בלז לא אמרו בכלל בשנת תשל"ד וכ"כ הרה"ג ר' אליהו שמואל וינר במחנה החרדי, ער"ש תרומה תשס"א, שאין אומרים, לפי מנהג בלז. ואצל חסידי תולדות אהרון אמר הקהל והחזן שתק ורק סיים הברכות. ולזכרון היום יז אדר ב' תשמ"א הייתי בירושלים והתברר לי שהוחלפו המנהגים חסידי תולדות אהרון לא אמרו כלל, ואנשי חתם סופר אמרו, היפך ממ"ש בפנים, בשם הרב גולדשטיין זצ"ל.

ומה שלא כתבתי בפנים דאלה שלא אומרים קרוב"ץ צריכים אז לומר אשר הניא אחר המגילה גם ביום וכמ"ש ג"כ המ"ב בסי' תרצ"ב סק"ז בטעם הדבר שלא לומר אשר הניא ביום, מדכבר אמרו פיוטים, וכמו שהעיר הגאון האדר"ת זצ"ל בלוח אר"י, הוא משום דאין המנהג כן בכלל והרי אנחנו שאין אומרים קרוב"ץ בפורים בשום פעם, וכמו שכתב במעשה רב להגר"א אות רמ"ז, (ובליקוטי מהרי"ח שחרית בפורים העתיק בטעות כאילו הגר"א אמר הקרוב"ץ בפורים) ואעפ"כ מעולם לא נשמע המנהג כאן שיגידו ביום אשר הניא אלא מתחילין שושנת.

מה. בתיקון ישכר ע' כט ב וסא ב כתב, שבשנים הקדמוניות נפלה מחלוקת גדולה מאד בין חכמי ירושלים, אם להוציא ס"ת ביום ו' או לא, ובסוף לא